

A SAPIENTIA SZERZETESI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATÁNAK

XIII. SZÁMÚ MELLÉKLETE

ETIKAI KÓDEX

BUDAPEST
2023. július 1.

Tartalomjegyzék

13.1. Általános rendelkezések.....	2
13.1.1. Az Etikai Kódex hatálya	2
13.1.2. A Kódex alapelvei	2
13.1.3. Az emberi méltóság tisztelete	3
13.2. Részletes rendelkezések.....	4
13.2.1. Nem elfogadható, tiltott magatartások.....	4
13.2.2. Az oktatási és tudományos tevékenység etikai szabályai	5
13.2.3. A hallgatókra vonatkozó etikai szabályok	7
13.3. Eljárási rendelkezések.....	8
13.3.1. Védelmi Csoport	8
13.3.2. Etikai Bizottság	9
13.3.3. Etikai vétség.....	10
13.3.4. Etikai eljárás.....	10
13.3.5. Jogorvoslat	12
13.3.6. Etikai állásfoglalás.....	12
13.4. Egyéb rendelkezések.....	13
13.4.1. Közzététel	13
13.4.2. Záró rendelkezés	13

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola az Alapító Okiratában foglaltak szerint a katolikus hit és erkölcs szabályaihoz és szellemiségéhez, a krisztusi életeszmenyt követő életvezetéshez igazodva, a Katolikus Egyház hivatalos tanítása szerint folytatja képzési és kutató munkáját továbbá minden más tevékenységét. Ugyanakkor szükséges és indokolt, hogy konkrétan is meghatározzunk bizonyos alapvető magatartási, együttélési szabályokat, amelyek a Főiskola minden polgárára érvényesek, és amelyek betartása – különösen egy keresztény értékrenden alapuló felsőoktatási intézményben – státuszától függetlenül mindenkitől elvárható. Ennek érdekében a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Szenátusa az alábbi Etikai Kódexet alkotja.

13.1. Általános rendelkezések

13.1.1. Az Etikai Kódex hatálya

13.1.1.1. § A Főiskola Etikai Kódexének (a továbbiakban: Kódex) hatálya kiterjed minden főiskolai polgárra. E tekintetben főiskolai polgár a Főiskola valamennyi főállású vagy részállású alkalmazottja, megbízási szerződéssel, tiszteletdíjasként vagy önkéntesként foglalkoztatott munkatársa, a hallgatói jogviszony jellegétől függetlenül valamennyi hallgatója.

13.1.1.2. § A Szabályzat hatálya kiterjed azokra a cselekményekre, magatartásokra is, amelyekhez jogszabály vagy főiskolai szabályzat hátrányos jogkövetkezményt is fűz.

13.1.2. A Kódex alapelvei

13.1.2.1. § (1) A Főiskola minden polgára köteles

- a) az egyházi intézményekben elvárható munkahelyi fegyelmet mind feladataik ellátásában, mind viselkedésükben, megjelenésükben, beszédmódjukban példamutatóan megtartani,
- b) a Főiskola rá vonatkozó rendelkezéseit betartani,
- c) a munkavégzés helyén pontosan, a munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni,
- d) feladatai ellátása körében az általában elvárható gondosságot tanúsítani,
- e) a munkakörénél, beosztásánál fogva megillető jogait rendeltetésszerűen gyakorolni,
- f) felettesei jogszerű döntéseinek és utasításainak eleget tenni,
- g) a Főiskola jellegének és szellemiségének megfelelő általános viselkedési normák megsértésétől szabadidejében, illetve a Főiskola területén kívül is tartózkodni,
- h) a Főiskola szellemiségét tiszteletben tartani,
- i) a Főiskola jó hírnevének megóvására törekedni,
- j) a Főiskolával fennálló jogviszonyával összefüggésben megszerzett minden adatot és információt bizalmasan kezelni,
- k) a Főiskola tulajdonában álló eszközökkel gondosan és takarékosan bánni.

(2) A nem katolikus főiskolai polgárok is kötelesek – saját meggyőződésük megtartása mellett – a Főiskola katolikus szellemiségét tiszteletben tartani. Az attól eltérő saját meggyőződésük a Főiskola számára végzett munkájukat nem befolyásolhatja, különösen a Főiskola katolikus szellemiségét nem gyengítheti. E kötelezettség súlyos vagy ismételt megszegése rendkívüli felmondásra adhat okot.

13.1.2.2. § (1) Az adatvédelemi jogszabályok és főiskolai határozatok betartása minden főiskolai polgár számára kötelező.

(2) E kötelezettség súlyos vagy ismételt megszegése rendkívüli felmondás, hallgatók esetében a Főiskoláról való eltávolítás alapjául szolgálhat.

13.1.2.3. § (1) Ha az alkalmazott a Főiskolával létesített jogviszonyával összefüggésben jogaival, hivatali hatalmával vagy beosztásával visszaél, illetve a jogszabály vagy munkaviszonya folytán őt terhelő kötelezettségeit megszegi azért, hogy azzal másnak vagy magának jogtalan előnyt szerezzen, ezen magatartásával alapot ad arra, hogy a Főiskola vele szemben rendkívüli felmondással éljen.

(2) E rendelkezés alkalmazása az esetleges polgári vagy büntetőjogi felelősségre vonást nem akadályozza.

13.1.2.4. § Ha az alkalmazott feladatai ellátása körében észleli jogszabály vagy a Szabályzat rendelkezéseinek megsértését, be nem tartását, vagy erről hitelt érdemlően tudomást szerez, köteles azt haladéktalanul közvetlen felettese tudomására hozni.

13.1.3. Az emberi méltóság tisztelete

13.1.3.1. § Az ember istenképiségéből eredő méltósága alapvető érték, ami mindenkit megillet, és amit feltételek nélkül tisztelni és védeni kell. Ezt szem előtt tartva a Főiskola célja, hogy minden polgára számára szabad és biztonságos környezet legyen, ahol senkinek sem kell tartania a bántalmazás bármely formájától, emberi méltósága, emberi jogai sérelmétől.

13.1.3.2. § Az oktatási rendszer sajátossága, hogy egyes szereplői között egyszerre lehetnek jelen mellérendeltségi, alá-fölérendeltségi és egyben hatalmi viszonyok is. Nem elfogadható és a keresztény értékrenddel ütköző a hatalmi helyzettel való bármilyen visszaélés.

13.1.3.3. § A Kódex megfogalmazza azokat a magatartásokat, amelyek nem elfogadhatóak a főiskola polgáraitól – függetlenül attól, hogy ezek a Főiskola területén vagy azon kívül valósulnak meg – és azokat a lehetőségeket, amelyeket a Főiskola nyújt annak érdekében, hogy polgárait lehetőség szerint megvédje az ilyen magatartásoktól. Különösen védendő személyek a sérülékeny felnőttek, akik valamilyen ok (fogyatékoság, betegség, aktuális mentális állapot stb.) miatt kevésbé vagy nem képesek magukat megvédeni a különböző károkozásoktól, bántalmazásoktól.

13.1.3.4. § Természetes, hogy a Főiskola polgárai között bizonyos helyzetekben konfliktusok keletkezhetnek. E konfliktusok elrendezésének kívánatos módja azonban – a kiengesztelődést mint alapvető értéket szem előtt tartva –, nem elsősorban a hivatalos út, hanem az érintettek közötti megegyezés, amennyiben megoldásukhoz a jogszabály vagy a Főiskola szabályzatai nem követelik meg más fórum bevonását.

13.2. Részletes rendelkezések

13.2.1. Nem elfogadható, tiltott magatartások

Azok a magatartások, amelyek egy másik személy emberi méltóságát nem tisztelik, és az ő bántalmazását jelentik, nem elfogadhatóak a főiskolai polgároktól. Bántalmazás az erőszak és a visszaélés minden formája, amelynek következtében az érintett emberi méltósága sérül, fizikai, szellemi, érzelmi károsodást szenved.

13.2.1.1. § Tiszteletlen magatartás: az emberi méltóság sérelme az egymás iránti tisztelet hiányával kezdődik. Ezért a Főiskola valamennyi polgárától elvárja, hogy státuszuktól függetlenül adják meg egymásnak az alapvető tiszteletet, amit az általános udvariassági szabályok betartása, az egymással való tárgyyszerű és kollegiális viselkedés jelent. Tiszteletlen magatartást jelent a leereszkedő, fölényeskedő, lealacsonyító, bántó kommunikáció, függetlenül attól, hogy ez verbálisan vagy metakommunikációval történik. Bántalmazásnak minősül, ezért kerülendő a teljesítmény értékeléséhez, a ruházkodáshoz vagy viselkedéshez fűzött gúnyos kommentár, megjegyzés vagy metakommunikatív jelzés. Tiltott a fizikai bántalmazás minden formája, az egymás közötti konfliktusok erőszakkal történő megoldása.

13.2.1.2. § Kirekesztő magatartás: a Főiskolán nincs helye nemzetiségi, nyelvi, faji, bőrszín szerinti, nemi, fogyatékoság miatti, politikai vagy vallási diszkriminációnak, legyen az gúnyolódás, megalázó vélemény hangoztatása vagy akár tényleges kirekesztés valamilyen lehetőségből, csoportos együttlétből. Bármilyen kirekesztés súlyosan sérti az emberi méltóságot, alapvetően ütközik a keresztény értékrenddel. Katolikus felsőoktatási intézményként azonban értelemszerű, hogy a Katolikus Egyház hivatalos tanításának képviselője nem minősül bárki iránti diszkriminációnak, kirekesztésnek.

13.2.1.3. § Intoleráns viselkedés: elvárható a főiskolai polgároktól, hogy egymással szemben türelmesen, az agresszivitást mellőzve, a többiek jogos igényeit és érdekeit tiszteletben tartva és méltányolva viselkedjenek. Ez nem jelenti a saját igények és érdekek teljes háttérbe szorítását, de elvárható a különböző szempontok és érdekek kölcsönös figyelembevételére és az együttműködő magatartásra.

13.2.1.4. § Közösségellenes magatartás: a Főiskola önmagában is egy, a közös értékeken és érdekeken alapuló közösséget jelent, amely számos kisebb közösséget is magában foglal (hallgatói csoportok, évfolyamok, diákkörök, tanszékek, szervezeti egységek stb.). A Főiskolának és az egyes főiskolai polgároknak egyaránt érdekük, hogy ezek a közösségek harmonikusan, egymással összhangban működjenek. Ezért nem elfogadható, ha akár az egyes közösségeken belül, akár a közösségek között olyan magatartások jelennek meg, amelyek ezt a harmonikus együttműködést zavarják vagy lehetetlenné teszik. Ezért tartózkodni kell az egymás közötti békétlenségtől, egymás zaklatásától, megfélemlítésétől, a nyugalom megzavarásától, bizonytalanság megalapozatlan keltésétől, ellenőrizetlen hírek terjesztésétől. Tiltott minden olyan „beavatás”, „szertartás”, amely az érintett személyt értelmetlen, megalázó feladatoknak, rítusoknak teszi ki.

13.2.1.5. § Személyes adatokkal való visszaélés: ebben az értelemben személyes adattal való visszaélésnek és bántalmazásnak tekintendő minden olyan magatartás, amikor valaki egy másik

főiskolai polgárról olyan állítást tesz közzé, híresztel, amihez az érintett személy nem adta beleegyezését, függetlenül attól, hogy maga az állítás igaz vagy sem. Súlyosbító körülmény, ha az állítás valótlan vagy különösen alkalmas az érintett emberi méltóságának, becsületének, jó hírének csorbítására. Különösen súlyosbító körülmény, ha a személyes adattal való visszaélés nagyobb közösség felé történik, internet felhasználásával, közösségi oldalak igénybevételeivel. Ebbe a körbe tartozik az online bántalmazás, a cyberbullying minden formája, ami súlyosan sérti az emberi méltóságot, az önrendelkezés jogát és tudatosan igyekszik valaki másnak ártani vagy kellemetlenséget okozni.

13.2.1.6. § Szexuális zaklatás: a Főiskola minden polgárának tartózkodni kell a szexuális zaklatás minden formájától. Szexuális zaklatásnak minősül minden olyan, a nemmel ill. a nemiséggel kapcsolatos cselekmény (túlzott szexuális jellegű figyelem, ráutaló magatartás, kihívó viselkedés, ajánlattétel, gesztusok, testi érintés stb.), szóbeli megjegyzés, írásbeli közlés, e-mail, SMS-üzenet, telefonhívás (szexuális tartalmú viccek, történetek, kéréslen ajánlat személyes találkozásokra, stb.), amelyet az ezt elszenvető személy a nemi integritását vagy intim szféráját sértőnek érez és az általános megítélés szerint indokoltan annak érezhet, félelmet és rossz közérzetet kelt és/vagy amelyhez nem adta beleegyezését vagy kifejezetten tiltakozott ellene. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a másik személy már akkor is szexuális zaklatásnak érezhet egyes viselkedéseket, amikor azok csak a barátságosság kifejezései. Ezért minden esetben a másik fél érzékenységet kell mércének tekinteni és el kell kerülni a félreérthető magatartásokat.

13.2.1.7. § Hatalommal való visszaélés: az oktató-hallgató viszony bizonyos szempontból egy aszimmetrikus kapcsolatot, hatalmi helyzetet is jelent, amelyben a hatalmi helyzetben levő személy nem megfelelő magatartása sértheti a másik személy emberi méltóságát és ezzel bántalmazást követ el. Ezért a Főiskola minden olyan munkatársának vagy hallgatójának, aki pozíciójából adódóan fölérendeltségi, hatalmi helyzetben van vagy lehet, fokozottan ügyelnie kell arra, hogy ezzel a helyzetével semmilyen formában ne éljen vissza. A függőségi viszonyal való súlyos visszaélés a fölérendeltségi pozícióban levő részéről a szerelmi-erotikus érzelmek kimutatása, szexuális kapcsolat kezdeményezése, elfogadása vagy megvalósítása.

13.2.2. Az oktatási és tudományos tevékenység etikai szabályai

13.2.2.1. § (1) A Főiskola oktatói, kutatói kötelesek szakmai tevékenységüket – a szent tudományok körén kívül is – a katolikus tanítás szempontjainak figyelembevételével, az Egyház előírásai szerint végezni, az egyházi közösség tudományos színvonalának emeléséért.

(2) Az oktatók és kutatók erkölcsi kötelessége a hallgatók szakmai és emberi fejlődésének segítése, valamint a hatékony és színvonalas tanulás feltételeinek biztosítása. Ennek érdekében a Főiskola elvárja, hogy

- a) magatartásukkal, szakmai tevékenységükkel személyes példát mutatva követendő mintaként szolgáljanak a hallgatók számára,
- b) oktatási feladataikat elkötelezetten és a szervezeti szabályoknak megfelelően végezzék,
- c) a tanórákra, konzultációkra lelkiismeretesen készüljenek fel,
- d) döntéseiket részrehajlás nélkül, tárgyilagosan hozzák meg,
- e) a szakmai vagy oktatással kapcsolatos ügyekben hozzájuk forduló hallgatókat segítőkészen fogadják,
- f) ne éljenek vissza az oktató és hallgató közötti függőségi viszonyal,

- g) a hallgató érdemi közreműködésével létrejött publikációkat csak a hallgatóval együtt, a hallgatót szerzőtársként megjelölve közöljenek.

13.2.2.2. § (1) Az oktatók és kutatók oktatási feladatkörével összefüggő kötelezettségei a Szervezeti és Működési Szabályzat II. Könyve (Foglalkoztatási Követelményrendszer) 2.3.4.2. § rendelkezésein kívül:

- a) az órakezdés és befejezés időpontjának pontos betartása,
- b) a szorgalmi és vizsgaidőszak kezdetének és végének pontos betartása,
- c) a hallgatók egyértelmű tájékoztatása félév elején a kurzus teljesítésének követelményeiről,
- d) a kötelező és ajánlott irodalom megadásakor elérhető szakmai anyagok megjelölése, illetve a jegyzetek elérésének biztosítása,
- e) a hallgatók felkészítése a számonkérésekre,
- f) a számonkérés követelményszintjének a felkészítés mértékével összhangban történő meghatározása,
- g) a hallgatók időben történő tájékoztatása a vizsgatételekről és a vizsgák idejéről,
- h) a hallgatók teljesítményének nyilvános és egységes szempontok szerinti, elfogulatlan értékelése,
- i) a hallgatók figyelmeztetése a számonkérés során meg nem engedett eszközök és módszerek alkalmazásának következményeire,
- j) a kurzus sikertelen teljesítése esetén – a hallgató kérésére – tájékoztatás nyújtása az értékelés indokairól,
- k) tartózkodás a megállapított és rögzített érdemjegy/minősítés megváltoztatásától, a nyilvánvaló adminisztratív tévedést kivéve,
- l) tartózkodás anyagi vagy egyéb juttatás elfogadásától vizsgaelőny biztosítása érdekében,
- m) a fogyatékkal élő hallgatók számára a számonkérés során az őket megillető kedvezmény biztosítása,
- n) a fenti követelmények egységes és következetes alkalmazása,
- o) az oktatással kapcsolatos adminisztratív teendők pontos és a hivatalos határidők betartásával történő ellátása – különösen az érdemjegyeknek a Neptun Elektronikus Tanulmányi Rendszerbe és a vizsgalapra történő beírása,
- p) a kért statisztikák és beszámolók pontos, a határidők betartásával történő elkészítése,

(2) Az oktatók és kutatók kötelesek a szervezeti egységük és a Főiskola tematikus, szakmai értekezletein minden alkalommal részt venni.

13.2.2.3. § (1) Az oktatók és kutatók kötelesek – bármely okból – elmaradt tanóráikat pótolni, legkésőbb az aktuális vizsgaidőszak kezdetéig.

(2) A pótórát olyan napon kell megtartani, amely a képzés szempontjából oktatási nap, és olyan időpontban, amely nem ütközik az adott tanegységre jelentkezett hallgatók számára kötelező más foglalkozással vagy vizsgával.

(3) Az elmaradt órák digitális módon történő pótlása az erre vonatkozó rektori utasítás alapján történhet.

(4) Az oktató, illetve kutató helyettesítésére csak a tanszékvezető vagy a rektor jóváhagyásával kerülhet sor.

(5) Ha az oktató, illetve a kutató elmaradt foglalkozásának – a jelen Szabályzatnak megfelelő – pótlásáról három vagy több alkalommal, felróható módon nem gondoskodik, magatartása a Főiskola számára rendkívüli felmondás alapjául szolgálhat.

(6) Megbízási szerződés keretében foglalkoztatott oktató, illetve kutató esetén az (4) bekezdés alkalmazására azzal az eltéréssel kerülhet sor, hogy a Főiskola a szerződéstől elállhat, és a már kifizetett megbízási díjat visszakövetelheti.

13.2.2.4. § A vizsgákra a tanórákra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

13.2.2.5. § A Főiskola elvárja, hogy az oktatók és kutatók a tudományos tevékenység, a kutatási célok meghatározása, a kutatás megtervezése, megvalósítása és megjelentetése során

- a) a tisztesség, megbízhatóság, objektivitás, nyitottság, elfogulatlanság, felelősség elve szerinti magatartást tanúsítsanak,
- b) tartózkodjanak az etikailag megkérdőjelezhető, irreális vagy megalapozatlan kutatási célok kitűzésétől,
- c) tudományos eredményeiket teljességükben és elfogulatlanul publikálják,
- d) a publikálás során tartsák be az idézés tudományetikai szabályait,
- e) tartózkodjanak mások tudományos eredményeinek, szövegeinek átvételétől és sajátként való feltüntetésétől,
- f) tudományos tevékenységükre vonatkozóan a valóságnak megfelelő adatokat közöljenek.

13.2.2.6. § A Szervezeti és Működési Szabályzat II. Könyve (Foglalkoztatási Követelményrendszer) 2.3.4.2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti tudományos munkáról, publikációkról az oktatónak, illetve kutatónak évente jelentést kell leadni az illetékes szervezeti egységnek.

13.2.2.7. § (2) A Főiskola oktatói, kutatói kötelesek a Főiskola, illetve az adott szervezeti egység fejlesztéseit szolgáló pályázatokon a lehetőségekhez képest minél nagyobb számban részt venni, és ezáltal a Főiskola fejlesztését elősegíteni.

13.2.3. A hallgatókra vonatkozó etikai szabályok

Nftv. 43. § (2) A hallgató kötelessége, hogy

- a) megtartsa a felsőoktatási intézmény szabályzataiban foglaltakat,
- b) tiszteletben tartsa a felsőoktatási intézmény hagyományait, valamint az intézmény alkalmazottai, hallgatótársai – illetve az intézménybe felvételt vagy átvételt nyert társai – emberi méltóságát.

13.2.3.1. § Továbbá a hallgató kötelezettsége, hogy:

- a) megtartsa a Főiskola helyiségei, továbbá a Főiskolához tartozó területek használati rendjét, a gyakorlati képzés rendjét, megőrizze, illetve az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott eszközöket, óvja a Főiskola létesítményeit, felszereléseit, óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket,
- b) tiszteletben tartsa a Katolikus Egyház tanítását, és törekedjen annak megfelelően alakítani saját életét, tiszteletben tartsa az alapító szerzetesrendek hagyományait, melyeket a Főiskola is gondoz és gyarapít,
- c) tanulmányi feladatait lelkiismeretesen végezze el,
- d) a tanórákon pontosan és felkészülten jelenjen meg,

- e) a tanórákon tartózkodjon a hangoskodástól, az étkezéstől, a mobiltelefon indokolatlan használatától, az idő előtti távozástól, valamint a rendzavarás egyéb formáitól,
- f) a tanórákon és a vizsgákon pontosan, alkalomhoz illő (rendezett, esztétikus, nem kihívó) öltözetet viselve, az oktató által előírt felszereléssel jelenjen meg,
- g) a véleménynyilvánításakor a felvetett kérdésekre megfontoltan, tárgyilagosan válaszoljon, a fenti követelményekre különösen figyeljen az oktatók hallgatói véleményezése során,
- h) teljesítse a tanulmányai folytatásához kapcsolódó fizetési kötelezettségeit.

13.2.3.2. § Etikai vétséget követ el az a hallgató, aki

- a) a vizsgán, valamint az évközi beszámolókon jogosulatlan eszközt vagy segítséget vesz igénybe, a vizsgateremben vagy azon kívül,
- b) a vizsgaelőny megszerzése érdekében anyagi vagy egyéb juttatást kínál fel,
- c) valamely írásbeli munkájának elkészítéséhez meg nem engedett módon informatikai eszközt (mesterséges intelligenciát) használ és ezt saját, önálló munkájaként mutatja be,
- d) más személy munkáját sajátként mutatja be, illetve nyújtja be,
- e) a más személlyel együtt végzett munkát saját, önálló munkaként tünteti fel,
- f) ugyanazt a kutatást vagy írásbeli munkát több oktatóhoz nyújtja be,
- g) társai munkáját, szakmai előmenetelét nem tisztességes vagy meg nem engedett eszközökkel segíti,
- h) saját személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál (pl. pályázatok) nem a valóságnak megfelelő adatokat közöl.

13.3. Eljárási rendelkezések

13.3.1. Védelmi Csoport

13.3.1.1. § Annak érdekében, hogy a 13.2.1. fejezetben részletezett nem elfogadható magatartások megvalósulása esetén az azt elszenvedő személynek védelmet és segítséget nyújtson, valamint a további bántalmazást megelőzze, a Rector létrehozta a Védelmi Csoportot, amelynek a tagjait a Szenátus választja meg.

13.3.1.2. § A Védelmi Csoporthoz vagy annak egyes tagjaihoz a Főiskola minden polgára közvetlenül fordulhat, amennyiben úgy érzi, hogy a Szabályzatban részletezett magatartáson keresztül személyét sérelem érte. Ehhez semmilyen előzetes javaslat, engedély nem szükséges. Kívánatos, hogy sérelem esetén minél hamarabb történjék meg a Védelmi Csoporthoz történő fordulás. Öt hónapon túl a Védelmi csoport nem köteles fogadni a jelentkezést.

13.3.1.3. § A Védelmi Csoport feladata elsődlegesen a bántalmazást elszenvedő áldozat megsegítése. Ennek érdekében tartós és hatékony segítséget kell felajánlani a számára, ideértve a lelki segítséget, szükség szerint terápiás támogatást, az őt ért károk helyreállításában való segítségnyújtást. Ehhez szükség esetén pszichológusi, jogászai támogatás is igénybe vehető.

13.3.1.4. § A bántalmazás megszüntetése és a további bántalmazások előfordulásának megelőzése érdekében a Védelmi Csoportnak feladata a bántalmazás elkövetőjével való foglalkozás is. Ennek formáját és módszerét a szakmai szabályok figyelembevételével a Védelmi Csoport, ill. annak tagja határozza meg.

13.3.1.5. § A Védelmi Csoport feladata továbbá annak vizsgálata is, hogy milyen általánosítható körülmények, okok vezetnek az egyes tiltott magatartások előfordulásához és a Főiskola részéről milyen intézkedések segíthetnek abban, hogy ezek megszüntethetők legyenek.

13.3.1.6. § A Védelmi Csoport a sértett véleményének és a körülményeknek ismeretében dönt arról, hogy az érintett személyekkel közös megbeszélés során tisztázza a helyzetet, és egyeztet a lehetséges jóvátétel lehetőségeiről.

13.3.1.7. § A Védelmi Csoport a körülmények ismeretében és a sértettel való megbeszélést követően dönt arról, hogy a történetek miatt milyen további intézkedésekre van szükség. Ilyen intézkedés lehet például a Rektor tájékoztatása; javaslat fegyelmi eljárás indítására; javaslat rendőrségi feljelentés megtételére. Ennek során a sértett számára szükség szerint jogi tanácsadást is biztosít. Ezzel együtt kívánatos, hogy a kiengesztelődés szellemében segítse a sértettet és az elkövetőt abban, hogy egymással megbéküljenek, az elkövető megértse, hogy magatartásával miért és hogyan sértette meg a szenvedő fél emberi méltóságát és hogyan tudná jóvátenni az okozott szellemi, erkölcsi, érzelmi kárt.

13.3.1.8. § A Védelmi Csoport legalább három főből áll, de szükség szerint bővíthető a létszáma, ill. munkájába konkrét esetben bevonhatóak más személyek is. A Védelmi Csoport munkájába bekapcsolódhat szükség esetén olyan szakember is, aki nincs foglalkoztatási jogviszonyban a Főiskolával. Kívánatos, hogy a csoportban legyen pszichológiai, mentálhigiénés és etikai képzettséggel bíró tag is.

13.3.1.9. § Nem vehet részt a Védelmi Csoport konkrét esethez kapcsolódó munkájában a Védelmi Csoport ama tagja vagy olyan külső szakember, aki az adott esetben valamilyen módon személyesen érintett, akitől nem várható el az eset elfogulatlan megítélése.

13.3.1.10. § A Védelmi Csoport munkamódját, módszereit maga határozza meg. A bizalmi kapcsolat kiépítése és megőrzése érdekében alapvető, hogy a bántalmazást elszenvedő személlyel lehetőleg ugyanaz a személy foglalkozzon az eljárás során, tehát más személye(ek) csak szakmailag indokolt esetben kapcsolódjanak be a segítő folyamatba. Ugyanakkor a Csoport tagjai egymással folyamatosan konzultálnak az esetről, a szükséges intézkedésekről, javaslatokról közösen döntenek. Munkájuk során köti őket a titoktartás, arról információt csak a Rektornak, illetve a hivatalosan eljáró hatóságoknak adnak.

13.3.1.11. § A nem elfogadható magatartások megelőzése érdekében, a prevenció szemléletet figyelembe véve kívánatos, hogy a tanév elején a Védelmi Csoport tájékoztassa az első éves hallgatókat a Védelmi Szabályzatról, a Csoport működéséről és elérhetőségéről.

13.3.2. Etikai Bizottság

13.3.2.1. § (1) Az etikai panaszokat elsőfokon a Főiskola Etikai Bizottsága bírálja el.

(2) Az Etikai Bizottság összetételét és hatáskörét a Szervezeti és Működési Rend határozza meg.

13.3.3. Etikai vétség

13.3.3.1. § Etikai vétséget követ el, aki

- a) a Kódexben megfogalmazott elvárásokat, követelményeket, rendelkezéseket szándékosan nem teljesíti, figyelmen kívül hagyja, vagy
- b) a Kódexben tiltott cselekményeket, magatartásokat szándékosan megvalósítja, amennyiben cselekménye nem tartozik egyház- vagy polgárjogi, büntető- vagy szabálysértési eljárás, illetve főiskolai polgár esetén fegyelmi eljárás körébe.

13.3.3.2. § Az Etikai Kódexben foglalt rendelkezések súlyos vagy ismételt megszegése esetén a Főiskola kezdeményezheti

- a) vezetői megbízatás visszavonását,
- b) a vétséggel összefüggő vagy általában valamennyi testületi tagságtól való megfosztást,
- c) felmondást,
- d) külön meghatározott esetben rendkívüli felmondást,
- e) hallgató esetében ezen felül fegyelmi eljárást is.

13.3.4. Etikai eljárás

13.3.4.1. § (1) Az etikai eljárások során biztosítani kell, hogy a vizsgálati folyamatban résztvevők személyükben ne legyenek érintettek vagy érdekelték, és ne legyenek elfogultsággal vádolhatók.

Nem vehet részt az etikai panaszok elbírálásában az a személy:

- a) aki az ügyben érintett,
- b) akit eljárás alá vontak (bepanaszolt),
- c) a vizsgált cselekmény sértettje,
- d) az a-c) pontokban megjelölt személyek közeli hozzátartozója,
- e) akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása nem várható el.

Amennyiben az Etikai Bizottság valamely tagjával szemben összeférhetetlenség áll fenn, az adott ügyben nem járhat el. Ebben az esetben helyette a póttag jár el.

(2) Amennyiben az összeférhetetlenség a póttaggal szemben is fennáll, vagy az egész bizottsággal szemben áll fenn, a rektor által kijelölt Etikai Bizottság jár el.

13.3.4.2. § (1) Az etikai eljárás minden résztvevőjének és érintettjének titoktartási kötelezettsége van.

(2) E kötelezettség megszegése etikai eljárást von maga után.

13.3.4.3. § (1) Az Etikai Kódex alapján csak főiskolai polgár indíthat etikai eljárást.

(2) Az eljárást – plágium esetét kivéve – a kifogásolt viselkedésről történő tudomásszerzést követő harmincadik napig, de legfeljebb annak megvalósulását követő kilencvenedik napig lehet megindítani.

(3) Folytatólagosan elkövetett etikai vétség esetén a határidő alkalmazása szempontjából a legutoljára megvalósult cselekmény időpontja az irányadó, azonban a vétség elbírálásánál az egymással összefüggő korábban történt cselekmények is figyelembe vehetők.

(4) Az eljárás az Etikai Bizottság elnökénél írásban kezdeményezhető. A beadványnak tartalmaznia kell az etikai vétséget megvalósító cselekmény pontos leírását, annak időpontját vagy időtartamát, a panasztevő tudomásszerzésének időpontját. A beadványhoz csatolni kell a vétség állítását alátámasztó dokumentumokat is.

13.3.4.4. § (1) Az Etikai Bizottság elnöke a kérelem beérkezését követő tizenöt napon belül köteles összehívni az Etikai Bizottság ülését, amelyen a Bizottság megvizsgálja, hogy

- a) a kérelmet az 13.3.4.2. § (2) bekezdés szerinti határidőn belül nyújtották-e be, illetve az megfelel-e a 13.3.4.2. § (3) bekezdés szerinti alaki követelményeknek,
- b) a kérelem tartalmaz-e más intézményi vagy hatósági eljárást (pl. Védelmi Csoport eljárását, fegyelmi eljárást, büntetőeljárást) megalapozó körülményt.

(2) Ha a kérelem elkésett, azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kérelem a 13.3.4.2. § (3) bekezdés szerinti alaki követelmények szerint hiányos, azt nyolc napos határidővel hiánypótlás céljából vissza kell adni a kezdeményezőnek azzal a figyelmeztetéssel, hogy ha a határidőt elmulasztja, vagy a kérelmét újból hiányosan nyújtja be, azt a Bizottságnak érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

(3) Ha a kérelem más intézményi vagy hatósági eljárást megalapozó körülményt tartalmaz, a Bizottság a panaszt elutasítja, megteszi a szükséges intézkedéseket, és erről tájékoztatja a panasztevőt.

(4) A panasztevőt a bejelentés miatt semmilyen hátrány nem érheti. Etikai vétségnek minősül viszont az a magatartás, ha valaki bizonyíthatóan alaptalan bejelentést tesz.

13.3.4.5. § (1) Amennyiben a kérelmet az 13.3.4.1. § (2) bekezdés szerinti határidőben nyújtották be, illetve a 13.3.4.1. § (3) bekezdés szerinti alaki követelményeknek megfelel, a bizottság harminc napon belül meghallgatja a bepanaszoltat, illetve, amennyiben szükségesnek ítéli, a panasztevőt.

(2) A bepanaszoltat minden esetben meg kell hallgatni, kivéve, ha az eset összes körülményéből következően egyértelmű, hogy a bejelentés alaptalan.

(3) A Bizottság szükség esetén – ha az ügy eldöntéséhez olyan szakkérdést kell tisztázni, amelyben szakértelemmel a Bizottság állandó, vagy eseti tagjai nem rendelkeznek –, független és elfogulatlan, külső szakértőt vonhat be az eljárásba.

(4) A panasztevő beadványában tanúkat, további sértetteket jelölhet meg, akiknek meghallgatását a bizottság elnöke rendeli el.

(5) A bepanaszoltnak is joga van tanúkat megjelölni vagy más bizonyítékot bejelenteni a bizottság elnökénél a kitűzött ülés napját megelőző harmadik munkanapig.

(6) A bizottság a tanúkat és a sértetteket egyesével, egymás távollétében hallgatja meg. Ellentmondás esetén a bizottság elnöke a tanúk és egyéb sértettek, valamint más bizonyítékok bepanaszolttal vagy a panasztevővel való szembesítését rendelheti el.

13.3.4.6. § (1) A Bizottság üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az Etikai Bizottság elnökének, jegyzőjének és valamennyi tagjának alá kell írnia.

(2) Az ülésről készült jegyzőkönyvet a főtitkár kezeli. Abba – a zárt ülésről készült jegyzőkönyvet kivéve – az érintettek nála tekinthetnek be.

(3) A jegyzőkönyvet az etikai eljárás irataihoz kell csatolni.

13.3.4.7. § (1) A bejelentés tanulmányozása és a meghallgatások lefolytatása után a Bizottság békéltetést kezdeményez, amennyiben az a sértett és a bepanaszolt viszonyában – különösen figyelembe véve a bepanaszolt ezzel kapcsolatos nyilatkozatát – ez elegendőnek mutatkozik.

(2) Amennyiben a békéltetés nem vezet eredményre, a Bizottság határozatában – a tényállás megállapításánál figyelembe vett bizonyítékok megjelölésével és értékelésével – állást foglal arról:

- a) hogy történt-e etikai normasértés,
- b) a normasértést a bepanaszolt követte-e el, és

- c) milyen intézkedés megtételét vagy szankciók alkalmazását tartja indokoltnak.
(3) Ezt követően a Bizottság harminc napon belül meghozza döntését.

13.3.4.8. § (1) Az Etikai Bizottság az alábbi döntések valamelyikét hozhatja:

- a) megszünteti az eljárást, ha az etikai normasértés megtörténte, vagy az elkövető személye nem állapítható meg, vagy bizonyíthatóan alaptalan,
- b) megállapítja az etikai normasértés megtörténtét és felhívja a normasértőt arra, hogy a jövőben tartózkodjék a Kódex rendelkezéseinek megsértésétől,
- c) megállapítja az etikai normasértés megtörténtét és elrendelheti a normasértés (személyes adatokra történő utalás nélküli) elkövetésének nyilvánosságra hozatalát a Főiskola központi honlapján,
- d) az etikai normasértés megállapítása mellett a normasértés súlyának megfelelő nem anyagi jellegű elégtétel (pl: bocsánatkérés, helyesbítés közzététele a közzétett normasértő nyilatkozat eltávolításával) adására kötelezi a normasértőt,
- e) nem a Főiskolával foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személyt érintő ügyben fegyelmi eljárást kezdeményez, amennyiben fegyelmi vétség gyanúja merül fel,
- f) amennyiben a bejelentés közérdekű bejelentést tartalmaz, vagy az eljárás adatai szerint a 13.3.4.3. § (1) bekezdés b) pont szerinti eljárás(ok)nak lehet helye, a döntés meghozatala mellett felhívja az eljárás lefolytatására jogosultat a szükséges intézkedések megtételére.

13.3.4.9. § Az Etikai Bizottság az ügyben megállapított, indokolással megalapozott határozatát nyolc napon belül írásban közli a kifogásolt viselkedés megvalósítójával és a beadvány benyújtójával.

13.3.5. Jogorvoslat

13.3.5.1. § (1) Amennyiben a panasztevő vagy a bepanaszolt nem ért egyet az Etikai Bizottság határozatával, a határozat kézhez vételétől számított tizenöt napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Rektorhoz.

(2) A jogorvoslati kérelemnek az első fokú döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

(3) A jogorvoslati kérelmet a rektor harminc napon belül elbírálja, és annak alapossága esetén a Bizottság döntését – szükség esetén új eljárás lefolytatására és határozat meghozatalára utasítás mellett – megsemmisítheti.

(4) A rektor jogorvoslati jogkörben hozott döntése ellen a Főiskolán belül további jogorvoslatnak nincs helye.

13.3.6. Etikai állásfoglalás

13.3.6.1. § (1) A Bizottság bármely főiskolai polgár írásbeli kérelmére valamely etikai szempontból vitás kérdésben elvi etikai állásfoglalást ad ki.

(2) A kérelmet a Bizottság elnökéhez kell benyújtani, és abban meg kell jelölni:

- a) a kérelmező nevét,
- b) az etikai kérdést, amelyre vonatkozóan a kérelmező a Bizottság állásfoglalását kéri.

(3) A kérelem tárgyában a Bizottság a kérelem kézhezvételétől számított harminc napon belül dönt.

(4) A Bizottság a kérelmet elutasítja, amennyiben:

- a) a kérelem nem tartalmazza a (2) bekezdésben meghatározott kötelező tartalmi elemeket,
- b) a kérelem tárgya nem etikai kérdés,

- c) a kérelem tárgyában a Bizottság már adott ki állásfoglalást.
- (5) Amennyiben a kérelem a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott okból kerül elutasításra, a Bizottság köteles tájékoztatni a kérelmezőt, hogy kérdésével mely szervezeti egységhez vagy testülethez fordulhat.
- (6) Az etikai állásfoglalás kiadására irányuló eljárásra egyebekben az etikai panasz elbírálására irányuló eljárás rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, azzal, hogy a Bizottság döntése ellen jogorvoslatnak helye nincs.
- (7) A Bizottság által kiadott elvi etikai állásfoglalásban foglaltakat valamennyi főiskolai polgár köteles magára nézve kötelező érvényűnek elismerni.
- (8) Az etikai állásfoglalást a Főiskola honlapján közzé kell tenni.

13.4. Egyéb rendelkezések

13.4.1. Közzététel

- 13.4.1.1.§ (1)** Jelen Etikai Kódexet, valamint az Etikai Bizottság tagjainak nevét a Főiskola honlapján közzé kell tenni.
- (2) A Védelmi Csoport tagjainak nevét és elérhetőségét a Tanulmányi Osztály faliújságján ki kell függeszteni és a Főiskola honlapján közzé kell tenni.

13.4.2. Záró rendelkezés

- 13.4.2.1.§ (1)** Az Etikai Kódexet a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Szenátusa 2023. június 29-i ülésén hozott 16/2023. (06.29.) számú határozatával elfogadta.
- (2) Az Etikai Kódex 2023. július 1-én lép hatályba.